

Cynllun Caniatâd

Tabl o'r Cynnwys

Cynllun Caniatâd

1 **11**

2 **22**

3 **33**

4 **33**

cyllid4

caffael4

eiddo5

cyfreithiol5

adnoddau dynol5

5 **66**

cyllid6

adnoddau dynol6

6 Swyddogaethau a ddirprwywyd i'r dirprwy gomisiynydd heddlu a throsedd

7

7 **77**

1 CYFLWYNIAD

1.1 Mae'r Cod Ymarfer Rheoli Ariannol (FMCP) diwygiedig, a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gartref ym mis Gorffennaf 2018, yn nodi diben a chynnwys Cynllun Caniatâd a ddylai gael ei baratoi gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd (y Comisiynydd) ar ddechrau pob blwyddyn ariannol.

1.2 Mae'r Cynllun hwn:

- (a) yn nodi sut y mae'r Comisiynydd yn disgwyl i'r gyllideb plismona gael ei chymhwyso
- (b) yn nodi sut y bydd y Comisiynydd yn dwyn y Prif Gwnstabl i gyfrif am reoli'r gyllideb o ddydd i ddydd
- (c) yn nodi sut y bydd y Prif Gwnstabl yn cynorthwyo i gyflawni swyddogaethau'r Comisiynydd
- (d) yn nodi sut y bydd y Comisiynydd yn dirprwyo i'w staff ei hun

1.3

Gwneir y Cynllun Cydsyniad hwn (y 'Cynllun') gan y Comisiynydd a Phrif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru yn unol â'u priod bwerau yn unol â'r Ddeddf a deddfwriaeth berthnasol arall.

Y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw'r corff contractio cyfreithiol sy'n berchen ar yr holl asedau a rhwymedigaethau, gyda'r cyfrifoldeb am weinyddiaeth ariannol ei swyddfa a'r heddlu, gan gynnwys yr holl derfynau benthyca.

1.4 Mae'r cynllun cydsyniad yn manylu ar rolau allweddol y Comisiynydd, a'r swyddogaethau hynny y mae'r Comisiynydd yn eu dirprwyo (wrth gyfeirio at ei weithwyr ei hun) neu gydsyniadau (wrth gyfeirio at y Prif swyddogion neu'r swyddogion a'r staff o dan ei gyflogaeth) i'w cyflawni gan unigolion penodol, sef;

- Y Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd ('y Dirprwy Gomisiynydd').
- Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru ('y Prif Gwnstabl').
- Prif Weithredwr Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ('Prif Weithredwr')
- Prif Swyddog Cyllid Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ('Prif Swyddog Cyllid y Comisiynydd').

1.5 Cefnogir y Cynllun hwn gan, a dylid ei ddarllen ochr yn ochr â'r rheolau sefydlog a'r rheoliadau ariannol.

- 1.6 Nid yw'r Cynllun hwn yn nodi'r holl ddyletswyddau statudol sydd wedi'u cynnwys mewn cyfreithiau a rheoliadau penodol, ac nid yw ychwaith yn ceisio rhestru'r holl faterion sy'n rhan o gyfrifoldebau rheoli bob dydd.

2 EGWYDDORION CANIATÂD

- 2.1 Dylai'r pwerau a roddir i'r unigolion penodedig (adran 1.5) y cyfeirir atynt yn y Cynllun hwn gael eu defnyddio yn unol â dirprwyaeth neu gydsyniad y Comisiynydd, (yn ôl fel y digwydd) y gyfraith, gofynion statudol a rheoliadol, canllawiau a chyngor proffesiynol perthnasol, rheoliadau a rheolau ariannol sy'n ymwneud â contractau, a hefyd polisiau, gweithdrefnau, cynlluniau, strategaethau a chyllidebau cymeradwy.
- 2.2 Rhaid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd barchu annibyniaeth weithredol yr heddlu a'r Prif Gwnstabl sy'n ei arwain.
- 2.3 Ac eithrio'r materion hynny a restrir yn Adran 5, mae'r Cynllun yn caniatáu i unrhyw berson y mae grym wedi'i gydsynio neu ei ddirprwyo iddo, is-gydsynio/is-ddirprwyo'r grym hwnnw ymhellach i staff ar yr amod nad yw hyn yn cael ei wahardd gan statud, rheoliad neu ganllawiau statudol.

Nid yw unrhyw is-gydsyniad/is-ddirprwyaeth o'r fath yn rhyddhau'r person sydd wedi is-gydsynio neu is-ddirprwyo grym rhag cyfrifoldeb dyledus am unrhyw benderfyniad a wneir gan berson y mae wedi'i awdurdodi i weithredu ar ei ran.

Pan fo mater yn cael ei gydsynio i'r Prif Gwnstabl, gall y Prif Gwnstabl drefnu i unrhyw un o'i swyddogion neu staff ymgymryd â'r swyddogaeth a ganiatawyd ar ei ran drwy Gynllun Dirprwyo'r Heddlu. Bydd y Prif Gwnstabl yn darparu copi o'r cynllun dirprwyo i'r Comisiynydd.

- 2.4 Rhaid i'r holl benderfyniadau y mae'r swyddogion yn eu gwneud o dan bwerau a ganiatawyd/a ddirprwyir iddynt gan y Comisiynydd gael eu cofnodi mewn modd amserol a chywir.
- 2.5 Mae'r Comisiynydd yn gyfrifol am sicrhau bod darpariaethau a rhwymedigaethau'r Cynllun hwn yn cael eu dwyn i sylw'r Dirprwy Gomisiynydd a holl staff y Comisiynydd yn briodol. Mae'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am sicrhau bod darpariaethau a rhwymedigaethau'r Cynllun hwn yn cael eu dwyn i sylw'r holl swyddogion a staff o dan ei gyfrifoldeb neu ei gyflogaeth.
- 2.6 Er gwaethaf unrhyw ofynion penodol yn y Cynllun hwn, ymgynghorir â'r Comisiynydd mewn perthynas ag unrhyw brosiectau cyfalaf/meysydd gwaith a allai gael effaith sylweddol ar gymuned Gogledd Cymru. Mae'r Comisiynydd yn gofyn am ymgynghori ar gamau achos busnes amlinellol ac achos busnes llawn gan gynnwys gwerthuso unrhyw achos busnes.

- 2.7 Mae gan y person a benodir yn Brif Weithredwr (a fydd hefyd yn Swyddog Monitro) a Phrif Swyddog Cyllid y Comisiynydd ("Swyddog Adran 151") bwerau a dyletswyddau statudol sy'n ymwneud â'u swyddi, ac felly nid ydynt yn dibynnu ar ddirprwyaeth benodol i gyflawni'r pwerau hyn.
- 2.8 Bydd Llawlyfr Llywodraethu'r Comisiynydd, gan gynnwys y Cynllun hwn, yn cael ei adolygu'n flynyddol neu ar unrhyw adeg arall y mae'r Comisiynydd yn penderfynu ei bod yn briodol.

3 DEDDFWRIAETH A CHANLLAWIAU

- 3.1 Mae dirprwyo neu gydsynio o dan y cynllun hwn yn rhoi'r pŵer cyfreithiol i unigolion penodedig gyflawni dyletswyddau'r Comisiynydd. Wrth gyflawni'r dyletswyddau hyn, rhaid i'r swyddog gydymffurfio â'r holl ofynion statudol a rheoliadol eraill a chanllawiau proffesiynol perthnasol, a rhaid darllen y Cynllun ar y cyd â'r holl ofynion cyfreithiol eraill ar y Comisiynydd a/neu'r Prif Gwnstabl, gan gynnwys:
- Deddf yr Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 a deddfwriaeth berthnasol arall a gyhoeddwyd o dan y Ddeddf.
 - Rheoliadau Ariannol (Pennod 3) a Rheolau Sefydlog sy'n ymwneud â Chontractau (Pennod 4).
 - [Cod Ymarfer Rheolaeth Ariannol y Swyddfa Gartref.](#)
 - [Mae'r awdurdod yn cydymffurfio gyda Datganiad CIPFA ar Rôl Prif Swyddog Cyllid y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Phrif Swyddog Cyllid y Prif Gwnstabl.](#) .
 - [Gorchymyn Protocol Plismona 2011, fel y'i diwygiwyd neu a ddyroddir o bryd i'w gilydd o dan y Ddeddf.](#)
 - Mae'r [Deddf Diogelu Data 2018](#) a [Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000.](#)
 - [Deddfwriaeth a chodau iechyd a diogelwch yn y gwaith.](#)
 - Y Cynllun Heddlu a Throsedd.

4 SWYDDOGAETHAU STATUDOL A SWYDDOGAETHAU A GANIATAWYD I'R PRIF GWNSTABL

- 4.1 Mae'r Prif Gwnstabl yn atebol i'r gyfraith am weithrediad grymoedd yr heddlu ac i'r Comisiynydd am ddarpariaeth plismona effeithlon ac effeithlon, rheolaeth adnoddau a gwariant gan yr heddlu.
- 4.2 Mae gan y Comisiynydd y pwerau i benderfynu faint o arian y dylid ei ddyrannu i'r Heddlu gan roi sylw i'w gyfrifoldebau statudol dros blismona yn ei gyfanrwydd yng Ngogledd Cymru; y Cynllun Heddlu a Throsedd a'r Gofyniad Plismona Strategol).
- 4.3 Mae'r Prif Gwnstabl, felly, yn gyfrifol i'r cyhoedd ac yn atebol i'r Comisiynydd am:
- (a) Cynorthwyo'r Comisiynydd wrth gyflawni'r strategaeth a'r amcanion a amlinellwyd yn y Cynllun Heddlu a Throsedd; ac ystyried cynnwys y Cynllun wrth arfer ei swyddogaethau.

- (b) Rhoi mynediad i'r Comisiynydd at wybodaeth, swyddogion a staff fel sy'n ofynnol yn unol ag unrhyw Gytundeb Lefel Gwasanaeth/Memorandwm Cydddealltwriaeth y cytunwyd arno ar ddarparu gwasanaethau proffesiynol, trafodol a gwasanaethau cymorth eraill.
- (c) Ystyried y Gofyniad Plismona Strategol wrth arfer a chynllunio ei swyddogaethau plismona.
- (d) Hysbysu'r Comisiynydd a'i friffio am unrhyw fater neu ymchwiliad y gallai fod angen iddo roi sicrwydd i'r cyhoedd arno naill ai ar ei ben ei hun neu gyda'r Comisiynydd.
- (e) Bod yn llais gweithredol plismona yng Ngogledd Cymru, ac egluro'n rheolaidd i'r cyhoedd weithredoedd gweithredol swyddogion a staff o dan eu gorchymyn.
- (f) Aros yn wleidyddol annibynnol.
- (g) Rheoli pob cwyn yn erbyn yr heddlu, ei swyddogion a'i staff, sicrhau eu bod yn cael eu dyrannu i'w harchwilio ar y lefel briodol, ac eithrio mewn perthynas â'r Prif Gwnstabl, a sicrhau bod y Comisiynydd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf i'w alluogi i gyflawni ei rwymedigaethau statudol mewn perthynas â chwynion mewn modd ystyrlon ac amserol rheolaidd. Rhaid cyfeirio cwynion difrifol a materion ymddygiad at Gomisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu.

4.4 Mewn perthynas â swyddogaethau yn adran 5 na chaniateir eu harfer heb gydsyniad y Comisiynydd, os oes unrhyw amheuaeth mewn perthynas â dehongli, caiff y mater ei gyfeirio at y Comisiynydd am benderfyniad.

Mae'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am y swyddogaethau canlynol a nodir ym mharagraffau 4.5 i 4.22 isod, y mae rhai ohonynt yn rhinwedd cydsyniad a roddir gan y Comisiynydd. I'r graddau y mae'r pŵer i wneud hynny, mae'r Comisiynydd yn cydsynio i'r Prif Gwnstabl gymryd unrhyw gamau a chyflawni'r swyddogaethau hynny mewn perthynas â'r adnoddau a ddyrennir i'r heddlu ag sy'n angenrheidiol er mwyn i'r Prif Gwnstabl arfer swyddogaethau plismona.

Cyllid

4.5 Mae'r Comisiynydd yn cydsynio i'r Prif Gwnstabl gymryd pob cam sy'n rhesymol angenrheidiol i reoli a gweinyddu'r gyllideb ac adnoddau eraill a ddyrennir i'r heddlu gan y Comisiynydd gan gynnwys y canlynol:

- (a) Rheoli'r gyllideb a ddarperir i'r heddlu o ddydd i ddydd yn unol â rheoliadau ariannol.

Caffael

4.6 Rheoli'r gyllideb a ddarperir i'r heddlu o ddydd i ddydd yn unol â rheoliadau ariannol.

4.7 Caffael ac ymrwymo i gontractau yn ei hawl ei hun ar gyfer nwyddau a/neu wasanaethau sydd â gwerth blynyddol o dan £100,000 a gwerth cyfanredol dros oes y contract o dan £250,000.

4.8 Cymeradwyo estyniadau i gontractau sy'n dod o fewn telerau cytûn y contract.

Eiddo

4.9 Rheoli a chynnal ystâd y Comisiynydd yn unol â'r strategaethau a'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Comisiynydd.

4.10 Cynnal cofrestr asedau o'r holl eiddo ac asedau mawr sy'n eiddo i'r Comisiynydd neu'n cael eu prydlesu ganddynt.

Cyfreithiol

4.11 Cymeradwyo setliad ariannol pob hawliad yn erbyn Swyddfa'r Prif Gwnstabl.

4.12 Rhaid i'r Prif Gwnstabl gyflwyno adroddiad blynyddol ar setlo unrhyw hawliadau i'r Comisiynydd o dan y paragraff hwn.

4.13 Sefydlu, amddiffyn neu gymryd rhan mewn camau cyfreithiol i ddiogelu buddiannau Heddlu Gogledd Cymru.

4.14 Rhoi cyngor, sefydlu ac amddiffyn achosion cyfreithiol ar ran y Comisiynydd pan ofynnir iddo wneud hynny gan y Comisiynydd.

Adnoddau Dynol

4.15 Yn amodol ar y gofyniad i'r goblygiadau ariannol gael eu cymeradwyo gan y Comisiynydd ac yn unol â'r polisiau y cytunwyd arnynt, cymeradwyo ymddeoliadau neu ddiswyddiadau, er budd effeithlonrwydd y gwasanaeth, staff lle mae symiau o fewn y gyllideb ac adrodd i'r Comisiynydd ar y mater hwn bob blwyddyn.

4.16 Er gwaethaf y gofyniad absoliwt ym mharagraff 4.15, rhaid hysbysu'r Comisiynydd ar bob penodiad, ymddeoliad cynnar neu salwch, diswyddo, ataliadau, diswyddiadau, diswyddiadau sy'n ymwneud ag Uwch Dîm Rheoli'r Gweithlu.

4.17 Cymeradwyo penodi neu secondio swyddogion yr heddlu ar gyfer gwasanaethau canolog neu ddyletswydd dramor, yn amodol ar gyflwyno ystadegau perthnasol i'r Comisiynydd yn flynyddol.

4.18 Yn unol â thelerau unrhyw gymeradwyaeth a roddir gan yr Ysgrifennydd Cartref, i ganiatáu absenoldeb gyda thâl, a thalu ffioedd a thaliadau priodol, ar gyfer swyddogion yr heddlu a ddewisir i ddilyn cyrsiau gradd yn y brifysgol.

4.19 Dod â chytundebau cenedlaethol ar gyflogau, cyflogau ac amodau i rym. Bydd unrhyw faterion a allai fod yn sensitif neu sydd â goblygiadau ariannol mawr yn cael eu hadrodd i'r Comisiynydd cyn gynted â phosibl.

- 4.20 Rhoi gwybod i'r Comisiynydd cyn unrhyw drafodaethau arfaethedig gydag undebau llafur cydnabyddedig a chymdeithasau staff ar unrhyw faterion y gellir penderfynu arnynt yn lleol. Rhaid rhoi gwybod i'r Comisiynydd am bob cytundeb a gyrhaeddwyd.
- 4.21 Rhoi lwfansau hanfodol neu achlysurol i ddefnyddwyr ceir neu gynlluniau prydlesu ceir ar gyfer Swyddogion a Staff yr heddlu.
- 4.22 Cymeradwyo ymddeoliad swyddogion yr heddlu a staff yr heddlu ar sail afiechyd, a thalu pensiynau cyffredin ac afiechyd a thaliadau eraill yn unol â pholisïau y cytunwyd arnynt, yn dilyn cyngor gan Arholwr Meddygol yr Heddlu neu ymarferydd meddygol. Fodd bynnag, rhaid rhoi gwybod i'r Comisiynydd am ymddeoliad y Dirprwy Brif Gwnstabl, y Prif Gwnstabiliaid Cynorthwyol a'r Cyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau. Rhaid rhoi gwybod i'r Comisiynydd am bob ymddeoliad oherwydd salwch drwy'r fforwm y cytunwyd arno.

5 **MATERION A GADWYD YN ÔL I'W PENDERFYNU GAN Y COMISIYNYDD**

- 5.1 Mae'r materion a nodir ym mharagraffau 5.2 i 5.7 isod wedi'u cadw i'w penderfynu gan y Comisiynydd:

Cyllid

- 5.2 Y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig, sy'n cwmpasu'r senario ariannol ar gyfer y pedair blynedd ganlynol a chyllidebau refeniw a chyfalaf drafft blynyddol, gyda chynlluniau arbedion cysylltiedig i gyflawni'r senario.
- 5.3 Y strategaeth cronfeydd wrth gefn, sy'n cwmpasu'r holl gronfeydd wrth gefn, a hefyd argyfyngau wrth gefn o fewn y gyllideb. Bydd angen i'r Comisiynydd gymeradwyo'r defnydd o'r holl gronfeydd wrth gefn.
- 5.4 Yn unol â'i swyddogaethau statudol, penderfynu ar y gyllideb flynyddol, y rhaglen gyfalaf, y praesept a'r dreth gyngor, sy'n ffurfio blwyddyn gyntaf y Strategaeth.
- 5.5 Dileu unrhyw ddyled sy'n debygol o gynnwys materion yn ymwneud ag enw da. Dylai'r Prif Gwnstabl dynnu sylw Prif Swyddog Cyllid y Comisiynydd at unrhyw achosion posibl o'r fath a fydd yn penderfynu a ddylid cyfeirio'r dileu at y Comisiynydd i'w gymeradwyo.
- 5.6 Unrhyw gynnig sy'n ymwneud â darparu nawdd, rhoddion a benthyciadau i'r Heddlu gan drydydd parti a allai fod â goblygiadau o ran enw da neu sy'n cynnwys costau/ymrwymadau blynyddoedd i ddod dros £5,000 i'r Comisiynydd neu'r Heddlu.

Adnoddau Dynol

- 5.7 Er gwaethaf y swyddogaethau a ganiatawyd i'r Prif Gwnstabl yn adran 4 o'r Cynllun hwn, mae goblygiadau ariannol newidiadau staffio (sy'n cynnwys penodiadau neu roi'r gorau

i gyflogaeth) nad ydynt wedi'u cymeradwyo'n flaenorol wrth bennu'r gyllideb flynyddol neu y cytunwyd arnynt yn benodol gan y Comisiynydd, sy'n ymwneud ag unigolion neu grwpiau a fydd (neu sy'n debygol o wneud hynny) yn arwain at gost neu arbediad yn y gyllideb.

6 SWYDDOGAETHAU A DDIRPRWYWYD I'R DIRPRWY GOMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD

- 6.1 Yn absenoldeb y Comisiynydd, mae'r Comisiynydd yn dirprwyo penderfyniadau mewn perthynas ag arfer ei swyddogaethau statudol i'r Dirprwy Gomisiynydd, ac eithrio'r pwerau hynny na ellir eu dirprwyo o dan y Ddeddf.
- 6.1 Gall y Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd ddirprwyo i'r Prif Weithredwr os bydd yn absennol (a ddiffinnir fel absenoldeb neu salwch).
- 6.2 Gall y Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd ddirprwyo dros y Comisiynydd ym mhob agwedd ar y rôl ac eithrio'r rhai na ellir eu dirprwyo o dan y Ddeddf.

7 MATERION BRYG

- 7.1 Os bydd unrhyw fater a fyddai fel arfer yn cael ei gyfeirio at y Comisiynydd (neu'r Dirprwy Gomisiynydd) am benderfyniad yn codi ac na ellir ei ohirio, gall yr unigolyn penodedig priodol o fewn swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd benderfynu ar y mater. Rhaid rhoi gwybod i'r Comisiynydd am benderfyniadau brys cyn gynted ag y bo modd, bydd adrodd ar y penderfyniad yn cynnwys esboniad o pam yr oedd y penderfyniad yn briodol i'w ddsbarthu fel mater brys.
- 7.2 Yr unigolion penodedig priodol y mae'r Comisiynydd yn eu hawdurdodi i benderfynu ar faterion brys yw:
 - y Prif Weithredwr
 - y Prif Swyddog Cyllid (materion ariannol a materion cysylltiedig)